

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 236. SZÁM.

SZERDA, OKTÓBER 19.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 30—K Félévre . . . 520—K
Negyedévre 110—K Egész évre 440—K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdeknél és
az utcai árusoknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferenéz Jászai-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A korona 0-75

Budapest, okt. 18. A budapesti tőzsde tegnap barátságos hangulatban indult, szilárd irányzat mellett. Az árak tartottak voltak. Később a bécsi jelentés hatása alatt az árfolyamok gyöngültek. A valutapiac zárata: Napoleon 22-80, angol font 2800, dollár 719-22, francia frank 51-50, lengyel marka 17, marka 417-27, lira 28-25, rubel 40 és fél, lei 560-70, szokol 730, dinár 9-79.

Zürich, okt. 18. A devizák zárlatánál Budapest 0-75, Berlin 295, Newyork 525, London 20-72, Páris 38-05, Milánó 20-55, Páris 560,

A buza ára.

A terménytözsden az irányzat szilárd. Kenyérmagvakban a vidéki malmok meglehetősen forgalmat bonyolítottak le. Keresték a csöves tengerit, amely továbbra is szilárdult. Árak: Buza tiszavidéki 1810-40, fehérmegyei 1800-30, pestmegyei 1800-30, rozs 1390-410, takarmányrpa 1575-650, sörárpa 17-18, zab 1425-60, tengeri 1850-1950, repce 26-7, korpa 860-80, köles 16-17.

A bajor király meghalt.

Szombathely, okt. 18. III. Lajos bajor királyt Sárvárott gróf Mikes János megyés püspök többször meglátogatta és tegnap feladta neki az utolsó szentségeket és a pápai áldást. A király már napok óta csak itt-ott volt rövid ideig eszméleténél. A halál beállta állítólag teljesen fájdalommentes volt. A holttestet bebalzsamozták, aztán Huszár Mihály sárvári apátplebánus beszentelt. Beszentelés után a holttest néhány napig Sárvárott marad, ahonnan Münchenbe szállítják. Az ünnepélyes beszentelést gróf Mikes János megyés püspök fogja végezni. A holttestet külön vonaton szállítják el és a vonatot elkísérik a család tagjai és a személyzet is. (MTI.)

A kiviteli panamák ügye.

Budapest, okt. 18. Moldoványi kir. ügyész több hét óta tanulmányozza a kiviteli visszaélésekkel vádolt négy nemzetgyűlési képviselő ellen elrendelt vizsgálat akit. A döntés holnap lesz afelett, hogy bünygyi eljárást indítsanak-e a képviselők ellen, vagy pedig megszüntetik az eljárást.

Franciaország is örül a velencei megegyezésnek.

Az osztrák kormányt felhatalmazták a tárgyalások folytatására. A magyar kormány elkészült a proklamációval

Szeged, okt. 18. Szabadkáról jelentik: A belgrádi lapok egyelőre regisztrálják azokat a táviratokat, amelyek a velencei tárgyalásokról érkeztek anélkül, hogy kommentárokat fűzenek hozzá. Egyedül a Balkán című lap jelenti ki, hogy

a szövetségesek elárulták őket. A zágrabi lapok egyöntetűen konstatálják, hogy a kisanant kudarcot vallott. (MTI.)

Bécs, okt. 18. A Reichspost levelet közöl a jugoszláv határról.

Belgrádban aggodalommal nézik Magyarország erejének és befolyásának erősödését és Olaszország azon mesterkedéseit, hogy a kisanant államainak törekvéseit a Közép-Dunán ellen-súlyozza.

Mindezekkel szemben éreznünk kell egész tehetetlenségünket, az eseményeken nem tudunk változtatni. Jugoszláviában dühöng a belpolitikai harc.

Egy horvát politikus kijelentette, hogy „Magyarországgal 500 évig voltunk együtt, veletek 500 hétig sem leszünk“.

A szlovének és horvátok elkeseredéséhez nagyban hozzájárult a belgrádi külpolitika sikertelensége. (MTI.)

Bécs, okt. 18. A Politische Korrespondenz a magyar miniszterelnöknek a mai budapesti sajtókonferencián tett nyilatkozatáról a következőket írja: A magyar miniszterelnök azt is kijelentette, hogy a szavazás területére esetleg olasz csapatokat is küldenek és hogy Della Toretta márki elvben hozzájárult az osztrákok által követelt csapatok kiküldéséhez. Velencében ezzel szemben csak azt tárgyalták, hogy

az olasz külügyminiszter a hatalmáknál megteszi az antant csapatok kiküldéséhez szükséges lépéseket.

A határkiigazító-bizottságról tett nyilatkozatát megerősíti az, hogy az osztrák delegáció Velencében is ragaszkodott ahhoz az eredeti felfogáshoz, amely szerint a Millerand-féle kísérőlevél tartalma

nem kötelezi Ausztriát. Az osztrákok csakis a nagykövetek konferenciája részéről a határmegállapító-bizottságnak küldött kiegészítő utasításokat tartja irányadónak. Nem egészen világos ez, mert

gróf Bethlen István magyar miniszterelnök azon a meggyőződésen van, hogy határkiigazítások nagyobb területen is lehetségesek lesznek.

Meg kell ismételnünk, hogy a nagykövetek konferenciájának kétségtelen döntése szerint csak helyi határmódosításról lehet szó. Végül Bethlen István gróf magyar miniszterelnök azt is kijelentette, hogy Velencében konkrét intézkedéseket helyezett kilátásba a felkelő bandáknak Nyugatmagyarországról való eltávolítására. Mint-hogy ezt a kifejezést félre lehet vezetni, meg kell állapítani, hogy

a tárgyalások alapján feltétlenül keresztül kell vinni a bandák eltávolítását.

A többi intézkedések érvényesége, nem tekintve a természetesen alkotmányszerűleg erre hivatott osztrák tényezők jóváhagyását, kétségtelenül attól függenek, hogy a magyar kormány hiánytalanul teljesíti-e az erre vonatkozó kötelezettségét. (MTI.)

Budapest, okt. 18. Nyugatmagyarország kiürítése tárgyában a külügyminiszterium már elkészítette azokat a proklamációkat, amelyeket a kormány ki fog adni és amelyben

fel fogja szólni a felkelőket, hogy tegyék le a fegyvert és a lakosságot, hogy a felkelőkkel szakítson meg minden összeköttetést, különösen pedig tagadjon meg a felkelőktől minden anyagi és erkölcsi támogatást.

Ezek a proklamációk természetesen egyelőre itt maradnak Budapesten, mert ezeket a kormány csak akkor fogja kiadni, ha az osztrákok már ratifikálták a velencei egyezményt.

Budapest, október 18. Illetékes helyről közlik velünk: A velencei egyezmény kötelezettségeinek végrehajtásához erélyes kézzel fogott hozzá a kormány.

A tegnapi nap folyamán véglegesen megszövegezték azt a proklamációt, melyet a kormány a nyugatmagyarországi felkelőkhöz fog intézni.

A kiáltvány tíz napi határidőt szab a felkelőknek a leszerelésre. A kormány eltökélt szándéka, hogy a büntető szankciókat haladéktalanul életbelépteti, amennyiben a felkelők nem tennék le a fegyvert. A proklamációkat a holnapi nap folyamán közzéteszik.

Budapest, október 18. Bethlen István a külügyi bizottságot október 25-ére hívta egybe. A külügyi bizottság ülésén részletesen beszámol velencei utjáról.

Páris, okt. 18. A francia külügyminiszterium egyik személyiségétől kapott értesülés szerint a külügyminiszterium körében a velencei egyezmény igen kedvező benyomást keltett.

Jóllehet, a trianoni és saint-germaini szerződések nem beszélnek népszavazásról. Franciaország mégis rendkívül örül a békés megoldásnak

és Magyarország loyális magatartását mindig meg fogja tudni becsülni.

Budapest, október 18. A háboru esetére való kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapjára a kormány ma kiadott rendeletével megtiltja a Nyugatmagyarországról érkező és a korábban kiadott kormányrendeletek értelmében ellenőrzés alá eső beutazóknak október hó 31-ig bezárólag az anyaországba való beköltözését. Egy másik rendelettel a kormány Szombathelyen is szervezett beköltözőket ellenőrző kirendeltséget. (MTI.)

Bécs, október 18. A külügyi bizottság ma folytatta a vitát a szövetségi kancellárnak a velencei tárgyalásokról szóló jelentéséről. Dinghoffer nagynémet képviselő indítványának elutasítása után, egy szavazat kivételével, egyhangulag elfogadták a következő indítványt:

Az antant hatalmának a trianoni szerződés ratifikációja óta tanúsított magatartása azt bizonyítja, hogy nyilván nem akar-

ják a saint-germaini szerződés területi rendelkezéseit, még pedig azokat, amelyek Ausztriára kedvezőek, végrehajtani. Az ennek következtében megváltozott helyzetnél fogva a szövetségi kormány felhatalmaztatik, hogy a Velencében megkezdett tárgyalásokat Ausztria érdekelnek és a nyugatmagyarországi lakosság jogainak nyomatékos megóvása mellett folytassa és az alkotmányos jóváhagyás fenntartásával befejezze. (MTI.)

Bécs, október 18. Hivatalosan jelentik: Biztonsági csapataink tegnap este Laffnitz mellett visszautasították egy magyar felkelő csapat támadását és a csapatot szétkergették.

Bécs, október 18. Az osztrák külügyi bizottság tegnap összeült és megkezdte a velencei egyezmény tárgyalását. A hangulat közvetlenül az ülés megnyitása után az egyezmény elfogadása szempontjából kedvezőtlen. A nagyméretű ellenzék a soproni népszavazást, de általában az egész egyezményt.

A keresztényszocialisták ugyan még nem foglaltak el végleges állást, de nem hajlandók a többi párt nélkül magukra venni az odiumot a velencei egyezmény ratifikálásáért. A szociáldemokraták ugyan annak idején maguk indítványozták a soproni népszavazást, azonban a népszavazás jelenlegi módzataival egyáltalában nem értenek egyet. Másrészt Schober kancellár a velencei egyezmény ratifikálását nem akarja kabinetkérdéssé tenni, mert a velencei egyezményt azzal az előfeltétellel írta alá, hogy Ausztria alkotmányos testülete hozzájárul az egyezményhez.

▼ SZÍNHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

Szerda; Folt, amely tisztít, dráma 5 felvonásban, C) bérlet. Csütörtök: A piros bugyelláris, népszínmű 3 felvonásban, A) bérlet.

Péntek: Cigánygrófné, op. 3 felvonásban, B) bérlet.

Szerdán, C) bérletben tüzte ki a Csokonai színház műsorára Echeagaray legkiválóbb drámáját, a Folt, amely tisztít. Halassy Mariska Matild szerepében. Rubinyi Fernandója, Lux E., Bánhidvi vizik a darabot sikerre.

Jegyt előre váltja meg az, aki jó helyeket akar biztosítani magának az Ezerarcu emberre. Jegyelővét a Vigszínház pénztáránál délelőtt 10 óráig.

Igazi mozdídarab lesz az Aragoniai véreb. Izgalmasan érdekes. Gyönyörűen szép és fenségesen látványos. Péntek, szombat, vasárnap a Vigszínház mozgóban.

Csak két napig lesz műsoron a Vigszínház mozgóban az „Ezerarcu ember” filmóriás. Hajsz a föld körül 6 részben, 29 felvonásban. Ma szerdán és holnap csütörtökön az első rész, „Milliók a holdban” 6 felvonásban. Előadások 5, 7 és 9 óráig.

Eddig Budapesten, most Debreczenben beszél mindenki az „Ezerarcu emberről”.

„Denevérek Clubbja” Jön!

Gróf Bethlen István tárgyal a pártokkal.

Mayer János pártszövetséget akar.

Budapest, október 18. Bethlen István miniszterelnök folytatta a belpolitikai helyzet tisztázási céljából megkezdett tárgyalásait. Délelőtt a kisgazdapárti kisebbség több tagja jelent meg nála. Ezt megelőzőleg azonban Grätz Gusztávval, majd Tomesányi Pál igazságügyi miniszterrel tárgyalt. A kisgazdapárti kisebbségi képviselők közül Széchenyi Emil gróf, Rubinek István, Schandl Károly, Györffy Imre, Vasadi-Balogh György, Négycsényi László és mások konferenciáztak a miniszterelnökkel. Ezután Andrassy Gyula gróf tárgyalt Bethlennel.

A tárgyalások anyaga nagyjából az egységpárt alakítása körül forgott.

A miniszterelnök programmpontjait Pécsen fogja kifejteni. Kijelentette, hogy

súlyt helyez arra, miszerint nagyatyái Szabó István és Mayer János több személyes hívével együtt támogassa a kormányt.

Ezért ma este, vagy holnap reggel Mayer Jánossal fog tárgyalni, aki előtt ismertetni fogja a politikai helyzet tisztázására irányuló tervét. Szó esett a tárgyalások folyamán a királykerdesről, a választójog-reformjáról, végül a nemzetgyűlés élettartamának meghosszabbításáról. Többet azt a véleményüket fejezték ki, hogy

amennyiben a nemzetgyűlés feladatát nem tudná elvégezni, vagy a nemzetgyűlés megalakulását a tiszántúli választásoktól számítanak s ezáltal a nemzetgyűlés élettartamát egy félévvel kitolnák.

Az egységpárt megalakítására irányuló tárgyalások új fordulatáról a kisgazdapárti szabadságkiválasztók ellenzéki csoportja kijelentette, hogy azok a képviselők, akik a miniszterelnökkel tárgyaltak, a kisgazdapárti kisebbséget alkotják;

a többség ragaszkodik eredeti

programjához és nagyatyái Szabó személyéhez.

Arról, hogy a két ellentétes csoport közötti közvetítésre Mayer János vállalkozott volna, nincs tudomásuk.

Budapest, október 18. Bethlen István a pénzügyi tárcát Teleszky Jánossal szeretné betölteni. Teleszky azonban a tárcát nem fogadja el.

Budapest, október 18. Bethlen István miniszterelnökkel holnap délelőtt tárgyal Mayer János államtitkárral. Mayer János álláspontjáról a következőket mondotta: A párt feltételhez köti, hogy meg tud-e egyezni a miniszterelnökkel. A kisgazdapárt nem mehet bele olyan alakulásba, amelyben elvesztené kisgazdapárti jellegét vagy amely nem biztosítaná programjának érvényesítését.

Ilyen körülmények közt az egységes pártról szó sem lehet, mert heterogén elemeket egyesítené, ami pedig lehetetlen. Új alakulást pártszövetségi alapon lehet elképzelni. Ez több mint koalíció, de kevesebb mint az egységes párt. Az én véleményem az, hogy a pártok külön pártéletet éljenek, de összes kormányzati kérdésben egységesen járjanak el.

Nagyatyái Szabó István holnap érkezik vissza a fővárosba és tárgyalni fog a miniszterelnökkel.

Andrassy Gyula gróf, a Keresztény Egyesülés párt vezére, ma este ismét tárgyal a miniszterelnökkel. A tárgyalások folyamán a két fél között semmiféle nehézség nem merült fel.

Andrassy Gyula ma este ismertette pártjában a miniszterelnökkel folytatott tárgyalások eredményét. A párt egyik vezető politikusa a megbeszélések után a következőket mondotta:

— Ugy tudom, hogy nem lesz semmiféle nehézség, mert Bethlen programtervezete megegyezik a mi eddig vallott programunkkal.

IPAROSOK ÜGYEI

Az ipari szövetkezetek ügye.

Budapest, okt. 18. Értesülésünk szerint e héten döntenek az ipari központ törvényesítéséről. Rövidesen a nemzetgyűlés elé kerül az ipari szövetkezetekről szóló törvényjavaslat.

Új iparengedélyek. A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki az alább vett díjak kiszabása mellett: Hersch Ákos férfi divat és rőföskereskedés 1000 korona, Reisinger Mária termény- és lisztkereskedés 1000 korona, özvegy Hercegy Henrikné rövidáru kereskedés 300 korona, Neumann Dezsőné szén-, szalma- és takarmánykereskedés 1000 korona, Brunner Alice szatóczipar 300 korona, Szeles Dániel asztalosipar 500 korona, Végh Kálmán szücszipar 300 korona, özvegy Rubin Farkasné kész női és gyermekruha stb. kereskedés 200 korona, Fried Antalné papír- és papírárukereskedés és nyomdavidualat 300 korona, Makai Antal

sertés, juh, borjú adásvétele 2000 korona, Wiener Menyhért kötött-, szövött- és rövidárukereskedés 300 korona, Siposs János kovácsipar 500 korona, Somogyi Lajos favaros 200 korona.

A tanárság előterjesztette kívánságait a kultuszministernek

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, október 18. Délután 4 órákor dr. Vass József vallás- és közoktatásügyi miniszter fogadta az országos tanargyűlés küldöttségét. Dr. Lévy Ede főigazgató, a küldöttség szónoka kérte a statusrendezés teljes végrehajtását akként, hogy a tanárság a bírakkal egyenlő elbánásban részesüljön, kérte továbbá, hogy a nem állami tanárok ellátás tekintetében ugyanolyan elbánásban részesüljenek, mint az államiak, végül, hogy a hadviselt tanárok károsodást ne szenvedjenek.

Vass József kultuszminister kifejtette, hogy ő is tanár lévén, különösen együtt érez a magyar tanársággal. Igéri tehát a küldöttségnek, hogy minden erejével azon lesz, hogy a tisztviselők, nevezete en a tanárság helyzetén javítsanak és a sérelmeket, ha vannak megszüntessék. Sajnálatlanul kénytelen azonban kijelenteni azt, hogy minden jogos panaszt elnémitani lehetetlen. Az ország igen súlyos gazdasági helyzetben van és ennélfogva nem orvosolható minden fájó seb. Azonban teherviselésnek végső határáig el fog menni, ami a konkrét kívánalmakat illeti.

Küzdelem a sakkbajnokságért

A sakkbajnokság második fordulójában Dalmy Barna volt a világos; Kulcsár Kálmán Carokann védelmet választott. A 40-ik lépésnél a játszmat félbeszakították s ma, szerdán délután folytatják. Az első játszmat — mint tegnap már megirtuk — Kulcsár Kálmán nyerte. Összesen négy partit játszanak s aki a négy parti közül többet nyer meg, az esz Debreczen sakkbajnoka.

SPORT

A Move a DTE. korcsolyapályáját kéri. A Move debreczeni sportegyesülete azt kérte a várostól, hogy a nagyerdei korcsolyapályáját adja át az egyesületnek. A tanács a kérelmet elutasította, mert a kérdéses korcsolyapálya a DTE. magantulajdona, amelyet a DTE. a saját költségén létesített és tart fenn s így a város nem rendelkezhetik.

A labdarúgás iskolája. Pály György könyve, mely az első és egyetlen magyar nyelvű rövid, de kimerítő, bőven illusztrált football-könyv, amely minden játékosnak és sportkedvelőnek okvetlen meg kell, hogy legyen. A könyv ára felárral együtt K 46 és kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben, Ferenc József-ut 26.

KITÜNŐ FÉRFI-INGEK
FRANK EDÉNÉL

HIREK

Kincskeresés a tenger fenekén.

Az elásott és elsüllyedt kincsek legendája bűnös erővel vonza a kalandos hajlamu emberek fantáziáját. Hol itt, hol ott bukkan fel a hír, hogy kincskereső csapatok kutatnak kalózkirályok elásott mesebeli vagyonai vagy a tenger fenekére süllyedt mérhetetlen értékek után.

Sikerrel nagyon kevés esetben jártak ezek az expedíciók, mert ezren és ezren kutattak már a kincsek után a régi csapások nyomán, de a siker reménye sokszor dobogtatta meg már a szíveket.

Virginia partjain most a tizenegy évvel ezelőtt elsüllyedt Merida hajó kincsei után kutatnak

s állítólag sikerült nyomra akadni a tenger fenekén pihenő mintegy hárommillió dollár értékű aranyaknak, ezüstnek és drágakőnek s rövidesen megkezdik a hajóroncs felszínre emelését.

A kiemelendő hajó neve Ripple s Nordstrom kapitány parancsnoksága alatt áll. Huszonöt emberrel a fedélzetén augusztus 30-án indult utnak és azóta a katasztrófa színhelye közelében állandóan tenger-kostrásokat végez. A Merida hír szerint 200 lábnyi mélységben fekszik a tenger fenekén s egyik mentőcsónakjára, amely egy mérföldnyi távolságban süllyedt el a hajótól, már sikerült is ráakadni.

Nordstrom kapitány az ország három leghíresebb buvárijával dolgozik. Az egyik Frank J. Crilley

306 lábnyi mélységgel a buvárok világrekordját tartja.

Ebbe a mélységbe akkor szállott alá, amikor a Honolulu közelében elsüllyedt F-5. tengeralattjáró legénységét akarták kimenteni. Fred Nielson a másik híres buvár neve, aki 285 láb mélységig szállott alá s a harmadik, Frank Kramer szintén a leghíresebb buvárok egyike.

Nordstrom kapitány expedíciója nem az első a Merida kincseinek kimentésére. Négy évvel ezelőtt a new-yorki tőkészek felszereltek egy speciális hajót és azon kutattak a kincsek után. Egy időben úgy hitték, hogy meg is találták a hajóroncsot, a kedvezőlen időjárás folytán azonban korán abba kellett hagyni a kincskeresést.

Sárospataki írók a Csokonai-körben. Szívesen látott vendégei lesznek a Csokonai-körnek legközelebbi felolvasó ülése alkalmából. Két sárospataki író és tudós, *Harsányi István* és *dr. Gulyás József* jönnek Debreczenbe, hogy beszámoljanak a Csokonai-irodalom terén végzett buvárkodásuk meglepő és gazdag eredményéről. A két tudós, akik már eddig is nagy szolgálatot tettek régi irodalmi termékek felkutatásával, — újabban fölfedezték Csokonainak egész sor elveszett, vagy teljesen ismeretlen művét. A Csokonai-kör és a Csokonai kultusz minden híve természetesen a legnagyobb érdeklődéssel várja Csokonai irodalmi kincsesházának s ezzel az ő költői dicsőségének az újabb gazdagodását.

Baltazár Dezső püspök imája a monterrey Magyar Egyletben.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Több ízben hirt adtunk már arról, hogy *Tóth Ferenc*, debreczeni kirakatredező kivándorolt Mexicóba s ott Monterrey városban telepedett le. Az Egyetértés szerkesztője most ismét levelet kapott *Tóth Ferenc*től, aki újabb s érdekes részleteket közöl a messze idegenbe szakadt magyarok életéről.

A legnagyobb ujság az — írja, — hogy

megalakult Monterreyben az első Magyar Egylet.

Célja segíteni azokat a magyarokat, akik Monterreybe jönnek s támogatni, amennyire tőlünk telhetik, szegény Magyarországot.

Rövidesen egy nagy magyar-ünnepélyt fogunk itt rendezni, amelynek jóvedelmét Magyarországnak szántuk. Az egylet még alig három hete kezdte meg működését s már eddig is

kétszáz ezer koronát küldött haza jótékony, emberbaráti célra,

persze, a mexicóiak adományoztak legtöbbet. Hála Isten, a Mon-

A városi muzeum vendégl.

Illusztris vendégei voltak tegnap a városi muzeumnak. *Móra Ferenc* kiváló író, a „Szegedi Napló“ főszerkesztője, a szegedi Somogyi könyvtár és városi muzeum igazgatója és *dr. Szalay József* szegedi kerületi főkapitány tegnap délután meglátogatták a városi muzeumot. Előbb a történeti osztályt tekintették meg *Zoltai Lajos* helyettes igazgató vezetése alatt, azután a néprajzi osztályt, hol *dr. Ecsedi István* muzeumbőr kalauzolta a vendégeket. Rendkívül kellemesen érintette őket a muzeum gazdag anyaga és szép elrendezése. Megtekintették végül a Csokonai-kör ereklje gyűjteményét, hol ismét *Kardoss Albert* főtitkár szolgált bőséges magyarázattal. Az illusztris vendégek ma még a kollégiumot és az egyetemet tekintik meg és a délutáni vonattal Egerbe utaznak.

A virillisták névjegyzéke. Az igazoló válaszmány e hó 19-én, szerdán délután 4 órakor tartja meg ülését, amelyen a legtöbb adót fizetők névjegyzéke és a beadott észrevételek alapján összeállítja a virillisták 1922. évre érvényes névjegyzékét.

Somossy László cég ajánlja menyasszonyi kelengye, divat-kelme, selyem, flanel ujdonságait.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala a jövő héten o

Kossuth-utca 2. sz.

(Városháza épület)

alá, a városi nyomda irodahelyiségébe

költözik át!

terreyben élő magyarok mind jó névnek ürvendenek.

A Magyar Egylet elnöke: *dr. Ujváry Gyula* orvos, alelnöke: *Rock István* mérnök, pénztárnoka: *Petz János* autógyáros, jegyzője pedig én vagyok.

Nem régen egy *Érdekes Ujság* került a kezembe, amelynek a címlapján a debreczeni Nagytemplom felszentelésének ünnepségét láttam. Bizony Isten könny szökött a szemembe, amikor megpillantottam a mi öreg Nagytemplomunkat.

Az Egyetértés minden számát alig várom. A napokban megható ünnepe volt a Monterreyben élő magyaroknak.

A Magyar Egyletben felolvastam Baltazár püspök ur gyönyörű imáját.

Szem nem maradt szárazon, különösen amikor a püspök ur áldásába foglalja szegény magyar hazánkat.

Bármilyen sors érje is azokat, akik otthon vannak, az bizonyos, hogy mi, idegenbe szakadt magyarok, együtt érzünk mindig az otthonlevőkkel . . .

Eljegyzés. Pelyvás Lajos ref. tanító eljegyezte *Lénárd Ilona* urleányt *Göncről*. (Minden külön értesítés helyett.)

Dante-émlékünnepély. Az Arany János társaság e hó 23-án, va árnapi délelőtt 11 órakor tartja Dante-émlékére az *Uránia mozgószínházban*, a már előzőleg hirdettet és ismertettet ünnepélyt. *Dante*, a keresztény középkor legnagyobb költője, akinek halhatatlan művét a „*Divina comoedia*“t magyarra eddig *Szász Károly* és *Babits Mihály* fordították le. *Dante* 1321-ben szeptemberben halt meg és ezt a 600 éves évfordulót ünnepelik most világszerte mindenütt. Az Arany János Társaság Debreczen kulturájának kíván szolgálni az ünnepély rendezésével. A jegy árai vigalmi adóval együtt I. rendű ülőhely 18 kor., II. rendű 12 kor., III. rendű ülőhely 6 kor. Jegyek az *Uriániában*, *Antalfynál* és a *Nizzaiban* válthatók. Költség megspórolás szempontjából külön meghívót nem bocsátottak ki. Ez uton hívja meg az egyesület a város kulturális dolgok iránt érdeklődő közönségét.

Letartóztatták a Franklinnyomda felgyújtóját. Budapest, okt. 18. A Franklinnyomda felgyújtója, *Wagner Károly* öntödei munkás. Egyideig a főkapitány-

ságon is úgy tett, mintha örült volna. A rendőrvizsgálat azonban megállapította róla, hogy teljesen épelméjű. A nyomozás kiderítette, hogy Oroszországban mint agitátor működött a hadifoglyok között és haza is azzal a megbízással jött, hogy új hivatást szerezzen a kommunista eszméknek. Minthogy a Franklinnyomda alkalmazottait nem tudta megnyerni a bolsevizmusnak, felgyújtotta a nyomda 100 ezreket érő papírraktárát. *Wagnert* ma letartóztatták.

Esküdtétel. *Csobán Imre*, *Szőke Sándor* és *Keresztesi István* újonnan kinevezett számtisztek tegnap letették a hivatalos esküt.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleménye. Az október havi ellátási jegy 1, 2, 3. sz. szelvényeire 0'75 kg. tészta, 1'50 kg. egységes fehér liszt, 3'75 kg. kenyérliszt, a 4, 5, 6. sz. szelvényekre 0'25 kg. tészta, 0'50 kg. egységes fehér liszt, 1'25 kg. kenyérliszt, mint pótliszt osztandó ki, azok részére azonban, akik liszttel el vannak látva, csak a 4, 5, 6. sz. szelvényekre járó 2 kg. pótliszt osztandó ki. A 7. sz. szelvényre 1 kg. só, a 8. sz. szelvényre 0'80 kg. cukor, a 9. sz. szelvényre 0'80 kg. zsír szolgáltatandó ki. A kedvezményes árak kiosztását — zsír kivételével — f. hó 19-én, szerdán megkezdjük. A blokkolás, valamint a só és cukor kiadása a Vár-utcai kedvezményes elosztó helyen, a liszt kiadása pedig a pénzügyi palota pincehelyiségében történik a következő sorrendben: 19-én D, E, F, G kezdőbetűs nyugdíjasok, pü. és dohánygy. alkalmazottak, 20-án H, I, K betűs nyugdíjasok, igazságszolg. alkalmazottak, 21-én L, M, N, O kezdőbetűs nyugdíjasok, városi alkalmazottak, 22-én P, R, S, Sz kezdőbetűs nyugdíjasok, postai alkalmazottak, 24-én T, U, V, Z kezdőbetűs nyugdíjasok, 25-én A, B, C kezdőbetűs nyugdíjasok, tanárok és tanítók testülete.

Börtönbüntetés a magyar zászlóért. Szabadkáról jelentik: *Bogdanovics Sándor* regőczi lakos a magyar csapatoknak a felszabadult területekre való bevonulása-kor a görögkeleti templom tornyára „*Jertek!*“ felírásu piros-fehér-zöld zászlót tűzött ki, amelyet egy ottani leány készített. *Bogdanovics* ugyanis azt hitte, hogy a magyar csapatok Regőczére is bevonulhatnak. A szerb csendőrök *Bogdanovics Sándort*, a zászlóészítőt *Drbin Mártát* és a szövetet ajándékozó *Helby Juliánát* letartóztatták és Szabadkára szállították. A bíróság most mindhármát „bűnösnek“ mondotta ki, *Bogdanovics Sándort* egy évi börtönrre, a két nőt pedig két-két havi fogházra ítélte el.

Divatos férfi kalapok, sapkák, nyakkendő ujdonságok legolcsóbban beszerezhetők *Frank Imrénél*, *Piac-u. 43.*

Balázs Árpád legújabb két nótája a *Lemondás* és a *Szabad-e* már, kapható külön-külön darabként összes felárakkal együtt 29 koronáért, a „*Méliusz*“ könyvkereskedésben, *Ferenc József-utca 26. szám.*

Legszobban alakított női és férfikalapok 3 nap alatt csakis a *Kalapüzemből* kerülnek ki. *Piac-utca 9. sz.*

VILÁGHIRŰ

ITA
KALAPOK
megérkeztek.

Herman és Friedman

Piac-u. 10., Bikával szemben.

A szegedi kerületi főkapitány Debreczenben. Szalay József dr., az államrendőrség szegedi kerületének főkapitánya tegnap Debreczenbe érkezett, ahol látogatást tett a rendőrségen és tanulmányozta a debreczeni rendőrség szervezetét. A főkapitány meglátogatta Debreczen nevezetességét is.

A Közművelődési Könyvtár szeptemberi forgalma. A Fűvészkert-utca 2. sz. épület emeletén harmadik éve működő Közművelődési Könyvtár forgalmának nagysága országsszerte meglepte a könyvtári szakembereket s abban a tudatban, hogy a forgalom iránt a helybeli lakosság is érdeklődik, mintegy mutatoul közöljük a szeptemberi forgalmat. Szeptemberben a könyvtár Olvasótermében 3021 egyén fordult meg, kik a lapokon és folyóiratokon kívül 434 kötetet olvastak. A kölcsönző-könyvtárból viszont 3346 tag 3966 kötet művet vett ki, tehát a Könyvtár egy havi összes forgalma 6367 egyén és 4400 kötet volt. Az Olvasótermet, mely köznapon 10—1-ig, d. u. 4—7-ig s vasárnap d. e. 10—12-ig van nyitva, díjtalanul használhatja minden 16 évet betöltött debreczeni lakos, míg a kölcsönzőben a rendőrségi bejelentő-lap alapján, 10 K biztosítéki díj lefizetésével lehet belépni, kiskorut csak szülő irathat be.

Egy új és minden tekintetben modern vállalkozás nyílik meg a közeli napokban városunkban, a Ferenc József-uton. A modern közgazdászoknak törekvése, a közvetítő kereskedelem teljes kikapcsolása nyer gyakorlati alkalmazást a „Salamander” cipőtársaságnál. Ez a társaság ugyanis nemcsak a nyers bőrt dolgozza fel saját gyáraiban kész bőrré, nemcsak a cipők és alkatrészek gyártását végzi el egyedül, hanem egyúttal a fogyasztókkal is érintkezik, amennyiben saját cipőüzleteiben árusítja gyártmányait, melyek Európa leghíresebb cipői. Természetes, hogy ilyenképen, megtakarítva az összes közvetítők hasznát, a nagy közönségnek sokkal olcsóbban árusítja cikkeit. Örvendünk ennek az új vállalatnak, mely városunk kereskedelmi fejlődésében nevezetes fordulópontot jelent.

Tolvaj vendég. Veres Mária 25 éves budapesti lakos nő ez év augusztusában Debreczenbe jött s itt egyik ismerősénél szállt meg. Távozása után vette észre a vendéglátó asszony, hogy vendége több ezer koronát érő kabátját ellopta. Veres Mária, aki egyébként notórius tolvaj, a kabáttal Budapestre szökött s ott azt 500 koronaért eladta. A napokban újabb kirándulást tett Debreczenbe, azonban vesztére, mert a rendőrség itt felismerte és letartóztatta. Tegnap átadták az ügyészségnek.

Lakásrendelet. A Bernolák-féle lakásrendelet végrehajtása tárgyában kibocsájtandó miniszteri rendelet tervezeti és eljárási szabályokat is fog magában foglalni. A „Méliusz” könyvkereskedés kiadásában sajtó alatt levő és Dr. Salgó László törvényszéki bíró magyarázatával ellátott Lakásrendelet, ezt az új életbeléptetési rendelet is magyarázatokkal ellátva fogja tartalmazni,

Asszonyrabló szerb főhadnagy.

Kétszáz ezer dinár szomorú története. Ha pénz van, asszony is kell hozzá.

Egyik kaposvári napilap írja: A szerbek átkoslelkű baranyai uralmának emlékei egyre-másra kerülnek a nyilvánosságra és most is végigfut a borzongás az ember hátán, ha ennek a szomorú időnek történetében lapozgat. Ezek a történetek akkor kerülnek felszínre épen, amikor a szerbek panasszal fordulnak a nagykövetség tanácsához, hogy a magyarok által visszaszerzett területeken fehér terror dühöng. Minden tény azt igazolja, hogy a szerbek gyalázatos rémuralma páratlan a világtörténelemben és hogy Európában mindenki beszélhet jogszfútról, elnyomott kisebbségek védelméről, csak épen Jugoszlávia nem.

Pécs mellett az egyik faluban lakott a megszállás ideje alatt Stepan Biserkoff szerb főhadnagy. Pár heti ott tartózkodás után beállított kereskedő házigazdájához és tőle 200,000 dinárt követelt, mert

ha nem fizeti ki a pénzt, minden ok és indok nélkül, lecsukattja.

A kereskedő nagyon megijedt, a múlt szomorú tapasztalatai azt mutatták, hogy a szerb tisztekkel nem jó ujjat húzni, odaadta a kívánt összeget.

A főhadnagy a pénzzel elutazott Pécsre és ott hatalmas dártdót rendezett, amely három éjszaka tartott szakadatlanul és amelynek végén Biserkoff főhadnagy ur arra ébredt, hogy a 200,000 dinár eluszott. Igaz,

hogy olyan mulatság volt, amelyre a szerb armádia vitéz és a mulatságokat meg nem vető tisztjei sem emlékeztek.

Pécs nélkül állt a főhadnagy ur, utána nézett, hol lehetne újra szert tenni rá. Minden előzetes bejelentés nélkül megjelent dr. Balázs Sándor ügyvéd lakásán, ott nem himezett-hámozott, hanem revolverével kényszerítette az ügyvédet, hogy minden pénzt átsszolgáltassa. Amikor pedig az ügyvéd igazán szép feleségét meglátta, a férjet a hálószobába csukta, a szerencsétlen asszonyt pedig magával hurcolta.

Balázs ügyvéd házat egy asszonnyal és 50,000 dinárral gazdagabban hagyta el.

Kocsiba ültette a foglyul ejtett szép asszonyt és hazafelé vette utját. Az asszonyban feltámadt a kétségbeesett félelem és menekülni kísérelt meg,

le akart a robogó kocsirol ugorni, mire a részeg szerb dühében oldalfegyverét előrántva, azt az asszonyba döfte.

Balászné elvesztette eszméletét, ruhája csupa vér lett, mire a főhadnagy a súlyosan megsérült, ájult asszonyt letette az ország-utra és elhajtattott.

Dr. Balázs feljelentést tett a szerb parancsnokságon, a nyomozás azonnal megindult, azonban eredménytelen volt, mert Stepan Biserkoff tartózkodási helyéről ismeretlen helyre eltávozott.

A hamis ezresek. Budapest, okt. 18. Az Ergon 665 darab hamis ezresében újabb fordulat állott be. Nevezetesen Kőváry Gyuláné Nagy Vilma visszaérkezett Bécsből és jelentkezett a budapesti rendőrségen vallomástétel végett. A rendőrségen jegyzőkönyvbe vették vallomását. Nagy Vilma azt állítja, hogy a 665 darab ezrest Bécsben vásárolta a saját pénzén és egyáltalában nem tudta, hogy azok hamisak.

Négy középiskolát végzett jó házból való intelligens fiút tanulónak felveszünk. „Méliusz” könyvkereskedés Ferenc József-ut 26.

Balesetek. Murány László 16 éves géplakatos tanuló a Debreczen—Nyírbátori He yi Érdekű Vasutnál munkaközben leesett a vagonról s jobb karját törte. — Bessenyei Menyhért 23 éves távirtdarabos munkás a táviró póznáról esett le s törte el a karját. Mindkét munkást súlyos sérülésével a közpórházba szállították.

Kovács József mezőkövesdi születésű asztalos ségoromat, — ki Patay-u. 13. szám alól elköltözött, fontos ügyben kérem, hogy címét tudassa *Bányai Istvánnal Nyíregyháza, Rózsa-utca 45. sz.* Esetleg felkérem azokat, kik hollétéről tudnak, értesítsenek.

Női és leányka felöltők már 1500 koronától feljebb, továbbá ruhák, kosztümök, bluzok nagy választékban FRANK SÁNDOR női divat cégnél Piac-utca 42. szám, Pannonia-szálló alatt.

§ KÖZGAZDASÁG §

Hogy vet a szegény magyar?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A mai rendkívüli száraz időben igazán nem tudja a földműves, mit csináljon. Az idő sürget, vetni kellene. A föld kiszáradt, göröngyös, a mag nem kap ágyat. Ezer ellenség leselkedik a magra. A tömérdek varju, egér, hörcsög mind a mai nyomorúságból él gazdagon. Ámde a mezei vadak dus lakomáját az elálatlan közönség bőjtöli meg, minden ellopott maggal egy kalászfejet vesznek el az ember elől. Ha a porba esett mag véletlenül csirát lök, szintén nagy baj, mert ez a kíméletlen meleg elsorvasztja a csirát. Most aztán ugy fognak ki az időjárás, hogy mikor beoltják a búzát, megszáritják, a fölszántott földet is erősen kihagyják száradni. A száraz talajba vetett buza aztán ott pihen, nem megy csirába, majd csak a várva várt eső indítja meg, ha közben a gözü, egér, vagy varju téli kamarájába el nem viszi.

Éhínség a Hortobágy pusztán. A szárazság már régen tönkre tette a legelőt. Az elsorvadott legelőnek leette már a barom a tusáját is, most a fiatalabbja a gyökerek után kutat a kemény szikes talajban. A nagy izmos bogáncskórót már elfogyasztották, nincs semmi, csak a nagy pusztaság. Ehez járul, hogy a tavak, folyók kiapadtak, a kutak nem győzik a vízszükségletet és így a szomjuság is nagyon gyöttri a jószágot. A nagy inséggel kapcsolatosan a száj- és körmőfájás is dühöng a pusztán. Egyes gulyákban számos marha nem tud el se mozdulni az állásról. Száj- és körmőfájásban volt, leromlott és a gyengeségtől nem tud felállani.

„Amék enne, az menni nem tud, amék megyen, az enni nem tud — uram...” — mondta minap egy régi pásztor.

„Mind hazafelé néz mán a” — folytatja mély részvétellel.

„Nyútunk niha neki egy-egy kis színát, de az is nagyon kevés van.” A beteg jószág csak tengeti gyászos életét. A tanyákba be-be szólnak a számadó pásztorok. Intik a gazdát, hogy hozza a jószágát, mert nemokára szekerrel kell haza hozni. Így néz ki a hortobágyi állattenyésztés. A „sétáló milliók” lassankint elsorvadnak. A valutajavitó eszközök tönkre megy. A Hortobágyot még mindig zárva tartja a hatósági bürokrácia. Az erdei legeltetés engedélyezésével még mindig késnek! Mint értesülünk, az állategészségügyi főfelügyelő a napokban kiszáll, hogy meggyőződjék az ottani nyomorúságról. Első sorban kívánatos, hogy bőven el legyen látva szénával a beteg vagy javuló állatállomány.

Budapesti sertésárak: Zsirsersés fiatal, nehéz 10—106, közep 67—102, könnyű 70—88 K.

Borjelentés. A borüzletbe, illetve az árakba változás nem állott be. Az osztrák korona emelkedése nem változtatta az árak alakulását. Élénkesség nem

mutatkozik, általában a vevők nagyon tartózkodóak. A száraz időjárás kedvezőtlenül betolyásolta a termést, amennyiben az mennyiségileg mind csekélyebb lesz.

Tilos a legeltetés! Az erdő-kön ujabban sok helyt látja az ember: Tilos a legeltetés. Itt is, ott is áll egy tilalomfa. Ebbe a magyarnak, különösen a pásztor embernek bele kell bolondulni. Melyik hát a tilos, melyik a szabad? Hiszen tudjuk, hogy egyszer már megszabadították az erdőt. Legalább precízírozza az erdőhivatal mind a közönség, mind az ellenőrző közegek előtt, hogy hol tilos, mert nem lehet egy csomó tájékozatlan polgár nyakába jó adag büntetést zudítani. Fél munka soha se jó. Tessék pntrolpontra körül írni: mi lehet, mi nem! Különbösen nagyon kíváncsiak vagyunk, hogy miképp lesz a jó szárazlevegélre hullott makkból szép terebélyes tölgy? — Magától pedig egy se kerül a föld alá.

♥ EGYHÁZ ÉS ISKOLA ♥

Novemberben megnyílik a Tisza-egyetem internátusa. A Péterfia végén levő tanítói árva-ház északi pavillonjában elhelyezett egyetemi internátus november 1-én nyílik meg. Az épület igen szépen van az internátus céljaira átalakítva, világos szép háló- és dolgozószobáival, tágas éttermével, fürdőjével, társalgóval kellemes otthona lesz az ott lakó diákoknak. A lakásért fűtés és világítással és reggelivel havi 300 koronát, ebéd-vacsoráért 500 koronát fizetnek a hallgatók, úgy, hogy a debreczeni egyetemi internátus lesz a legolcsóbb diákotthon hazánkban. Fölvételért október 25-ig kell folyamodni. A fölvételi kérvényhez mellékelni kell a tanulmányi előmenetelt igazoló indexmátsolatot, első éveseknél az érettségi bizonyítvány másolatát, valamint a szülők vagyoni helyzetét feltüntető hivatalos bizonyítványt. A kérvényt az egyetemi quaesturában kell beadni. Mivel az átalakítási munkálatok és a fűtőanyag költségei a rendelkezésre bocsátott összegeket fölemésztették, a belső berendezés szeretetadományok útján szorult kiegészítésre. A hallgatóknak ugyan magukkal kell hozniuk ágyneműt (takarót, párnát, lepedőt), de tudomás szerint sok oly szegény fiú van, ki mint erdélyi vagy felvidéki menekült, vagy mint árva illet nem hozhat. Ezért az internátus vezetősége bizalommal kéri városunk közönségét, mely a főiskolai hallgatókat mindég hathatósan támogatja, hogy ágynemű adományozásával jöjjön segítségünkre, mikor szegény és érdemes tanulóknak tanulmányaik idejére jó hajlékot akarunk biztosítani. Kérni fogunk azonkívül oly tárgyakat is, melyek a bennlakást kellemessé teszik, pl. képet, hangszert, azonkívül széket, mert az kevés van. Az egyetemi tanárnéknak szivesek voltak a gyűjtésre vállalkozni és reméljük, hogy melegszívű közönségünkkel keresünk jó fogadtatásra fog találni. A szeretetadományok küldhetők a quaestori hivatalba (Kollegium, I. em.). A legkisebb adományt is köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtázzuk.

Holdfogyatkozás — vidéken.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Egyik tiszamenti község várotermében várakozunk. Ej van. A csillagok milliói ragyognak le a hálátlan emberiségre. A teli hold is kitűrőlközött: erős sugaraival sejtelenesen ragyogja be az őszi tájat. A hideg októberi szél kiméletlenül rázza a hosszú téli nyugovásra készülő fákat és kergeti a lehulló sárga leveleket. A váróterem telve utasokkal. A kényelem épen semmi. A székeket, lócsákat elseperte a forradalom vihara. A festést, tisztogatást erősen hátráltatja a növekedő drágaság. De nem is fontos. A vonat innen éjjel indul, akkor nem lehet látni e szépséghibákat. Világításról szó sincs. Hiába emelte az államvasut már több ízben a tarifát, még mindig nem jut naponta egy liter petroleumra. Tehát sötétben várunk. Az ottani utasok már hozzá vannak szokva.

Egy magyar-belép. Fennhangon, de kellő illedelemmel köszön. Nem tenne egy lépést se előre, míg gyufát nem ránt. Óvatosan körül tekint. A gyufafénynél Gorkij Maxim éjjeli menedékhelye tűnik elénk. Nagybundás emberek nyulnak ki a faltól messzire. Mintha fejjel a falhoz volnának növe. Alusznak édesen a padlón. A szögletben öreg anyóka összetöpreződve gubbaszt, hátán fehér házi szöttes abroszba a „motyó”. Szunnyad egy cseppet. A megmaradt gyenge lábú lócán lányok, legények ülnek szorosan. Dudolnak, csevegnek, tréfálnak. Az ablaknál egy anya csitítja síró magzatját. Középen süldőfattyuk topognak, lógnak, bosszantanak másokat. Ez a kép, míg a gyufa elég.

A következő pillanatban két nagy fattyu ront be az ajtón. Az egyik épen egy álmodó magyaron esik keresztül. Csak a hatalmas bunda akadályozza meg, hogy oldalbordáját be nem törí a fiú jól megvasalt csizmája. A magyar feleszmél. Nyöszörög egyet. Fel-sóhajt a maga módja szerint.

A jó Istenen kezd, a fiú édesanyján végzi. A közbeeső szintén nyomatékos kitételekre ne legyen kíváncsi az olvasó. Komoly szavak. Hisz a fiú ijedten táncol tovább a vak sötétségben. Épen egy hűsleges anyát borít fel, a ki nek kosarából csak úgy repül széjjel a jó állani való szőlő, melyet a drága fiának szánt, aki Nyiregyházán katonáskodik. A magyar morogva másik oldalára fordul. A fiú meglappad az ablak mellett. Az anyóka siránkozva összeszedi a törött fűrtököt. Mély csend...

A sötétben egyhangu ropogtatás hallik. Mindenki ropogtat va-

Tanyai istenitisztelek. Emlékeznünk még arra a hatalmas kulturális akcióra, melyet a debreczeni Gazdasági Egyesület megindított, midőn az elmúlt télen a tanyai iskoláknál istenitiszteleket rendeztetett. Az utolsó istenitiszteleket pünkösztör volt. Azóta a tanya népe nem részesült istenitisztelekben. Pedig, hogy milyen vonzó ereje volt, mutatja az, hogy düllesztőldekről eljártak az emberek, hogy minő hézagpótló semmi sem mutatja jobban, mint hogy felnőtt gyermekeket keresz-

lamit a foga közt. Köp és nyél. Magot esznek. Napraforgó magot. Férfi, nő, gyermek és felnőtt, ur és paraszt markában szorongat egy kis napraforgót, ezt rágja éjjel-nappal.

„Jó aztán az a mag néni? — kérdezem. — Hát úgy vagyunk avval, mint az ember a pipával. Rágjuk, hogy az idő jobban teljék. Meg osztán zsirosodik tülle az ember” — volt a válasz. És rágják, ropogtatják tovább.

Az egyhangu abrakolást éles nevetés zavarja meg. A lánytársaság felől hallatszik. Látni nem lehet semmit, de gondolhatni, hogy valamelyik fiatalember a szomszéd lánynak az „elevenére” tapintott. A lány megbocsát. Saját jövője nem engedi, hogy haragudjon. Élénk beszélgetés, jóízű tréfalkozás rövidíti az unalmas várakozást.

Közben még sötétebb lesz. A derengő fény rejtelmes sötét. — Emberen, állaton bizonyos nyugtalanság, álmoság vesz erőt. Keresik az okát. A tiszta égen ragyogó holdat egy sötét tányér borítja be.

— „Jézus Isten! mi ez, a hód elsetitődik? — kérdik halálra rémulve.

Mindenki kiszalad. Nézik. Egyik háborút jósol. Másik döghalált, harmadik éhséget. Sőt a mostani nagy szárazságot is ebből magyarázza. Rosszak a népek, meg irigyek: elpusztul a világ tüzzel. Ez van megírva a János könyvében is. Mindenkinek kimegy a szeméből az álom, csak a forgót rágiéskálják. Találgatnak, sopánkodnak, kijönnek, bemennek. Okát azonban nem tudják.

— Niii! Uram Isten, mán csak egy kis vékony kifli látszik. De borzasztó. Ilyet még nem látam. Térdre esik az öreg asszony és buzgón imádkozik.

A sötétség erős. A csillagok pislognak. Éjjel van. A szél sejtelenesen süvölt. A hideg hátborzongató. A levegőben a halálmadár repül, élesen süvölti be az éjszakába: kukik, kukik...

„Holdfogyatkozás van. Mint ez a kalendáriumban meg van írva. A hold a föld árnyékába lépett. Egy óra múlva nem lesz többé setét, a hold egész tányérja ragyogni fog” — hangzik egy érces hang a sötét háttérből. — Mindenki izgatottan hátranéz. Az öregje nem hisz, a fiatalabbja kétkedik. A katonaviseltek hozzávannak szokva, hogy higgyenek. A lelkek nagy nyomás alul szabadultak meg.

Dr. Ecsedi István.

teltek meg nem egyszer. A tavaszon a lelkeszi kar vette kezébe az ügyet. Azóta ez a jobsorsra érdemes dologban semmi nem történt. Reméljük, hogy úgy az egyház, mint a Gazdasági Egyesület mindent megtesz és rövid idő múlva újból beállítja az istenitiszteleket.

A bölcsészeti szakosztály ez évben is megalakult és felhívjuk Debreczen város nemesszívű polgárságát, hogy amennyiben nevelőkre van szükségük gyermekeik mellé, úgy forduljanak a bölcsé-

szeti szakosztály tagjaihoz teljes bizalommal, mint akik a nevelői munkára leghivatottabbak. Értekezni lehet a Református kollégium egyetemi Int. I. em. 15. számú szobában, napoként d. u. 2—3-ig.

Az alsószabolos—hajduvidéki egyházmegye fennállásának 100 éves évfordulóját e hó 29-én Debreczenben tartandó diszközgyűlés keretében ünnepli meg.

A debreczeni egyetemi kör és a fakultások szerinti osztályok tisztteljása f. hó 15-én, szombaton történt meg. Az egyetemi kör elnöke Németh József bölcsészethallgató, főtitkára pedig Szabó István mult évi titkár lett. Az egyes fakultások által delegált al-elnökök lettek Furmann Béla a jogi, Peleskey Sándor a theologiai és Kati Boriska a bölcsészeti karról, kinek bevonásával a nőhallgatók együttműködését szeretné a lehetőségig elősegíteni.

**Csonka-Magyarország — nem ország!
Egész-Magyarország — mennyország!**

Dollárt

és másidegen pénzt, aranyat, szűrtől legelődrágábbban veszek

Simon György

Debreczen, Kossuth-utca 11.

Ereklyéérem Csonka-Magyarország földjével.

Az Országos Menekültügyi Hivatal kebeléből alakult bizottság és a „Turáni—Ötvös” műterem igazgatósága az alábbi felhívást intézte a debreczeni menekültügyi kirendeltséghez: Hazánk eldarabolt földjéből örizzünk meg egy parányi rögöt, keserű fájdalomunk és néma fogadalmunk pecsétje alatt.

Az elpusztíthatatlan ősi vonzóerő, mely e parányi földben rejlik, járja át szívünket és feszítse cselekvésre akarátunkat.

Ezt szimbolizálja „Ez a föld, melyen annyiszor apád vére folyt” körirattal ellátott s pecsétet ábrázoló ereklyéérem.

A „Turul madár” az elszakított területek valamennyi vármegyéjének összegyűjtött üveglap alatt elhelyezett egy-egy darabka rögét görcsös szoritással tartja össze „Csonka-Magyarország” földjével.

Célunk, hogy lehetőleg minden magyar családot, külföldre szakadt véreinket is hozzá juttassunk egy ereklyéhez, mely mint a világ négy tája felé sikoltó fájdalomunk szimboluma apáról a fiúra száll mindaddig, míg az eldarabolt földet az utolsó porszemig vissza nem szereztük.

Minden érem sorszámmal van megjelölve s hiteles okmánnyal igazolva van az is, hogy az ereklyéérembe zárt föld „Csonkítatlan Magyarország” valamennyi vármegyéjéből való.

A diszes plakátok és mintáérmek Springer József ur üzlet-

nek és a Nagy-Tőzsde kirakatában szemléltethető meg, ahol az ereklyérmek egyben meg is rendelhetők. Ezenkívül gyűjtőivel bírnak dr. Peczkó Ernő, dr. Kardos Albert, Ekly József, Székely Ferenc és a Menekültügyi hivatal.

Ötféle ereklyérem kapható háromféle nagyságban. A nagyobbak 14 karátos aranyból bársonytokban 1500 koronás és 1200 koronás, a kisebbek ezüsből aranyozott diszítéssel, dobozban 200 koronás, nagyezüst 150 kor., kisebbezüst 120 koronás.

Az érmékhez kívánatra láncot, álló- vagy függeszthető diszkereket önköltségi áron készítenek. Megrendelések legkésőbb nov. hó 15-ig fogadhatók el.

Tejkonzerválás eltöltése.

M. kir. földművelésügyi miniszter ur 115,250—1921. számú rendeletével mindennemű mesterséges tejkonzerváló szer (formalin, hidrogén, szuperoxid stb.) használatát ez évi október hó 15-től kezdődőleg eltiltotta.

Hasonlóan eltiltotta úgy a székesfővárosban, mint a vidéken, akár volt engedélyezve, akár nem, a tej savanyúsága letompítására mérsztelek, szódanak, vagy bármely más idegen anyagnak használatát, úgy, hogy a jövőben tej név alatt a közfogyasztás céljaira csak eredeti minőségben olyan termék hozható forgalomba, melynek alkotó részéből semmi elvéve, sem idegen anyagból semmi hozzátevéve nincs.

A közfogyasztásra szánt tej gondos kezelése tárgyában kiadott korábbi rendeletek egyéb intézkedései érvényben maradnak. Mindenféle tejkereskedelmi vállalat (szövetkezet) köteles e rendelkezést tartalmazó utasítást telepén kifüggeszteni.

Mindazok ellen, akik tejet a jelzett rendelet ellenére konzerváló vagy tompító szerekkel vagy egyébként hamisítanak, vagy illet forgalomba hoznak, a kihágási eljárást haladék nélkül meg kell indítani.

Debreczen, 1921 október 18.

Közélemezési ügyosztály.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerületkönyvnyomda-vállalata.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Minthogy az ellenem 1919 május havában a Debreczen sz. kir. város rendőrségéhez beadott „Ténymegállapítás” valótlan adatokat tartalmazó irat aláírását a kir. járásbírósg ma megtartott tárgyalásán, az aláíró 15 debreczeni biztosító-intézet titkára nem vállalta s ezek szerint rágalma-zóim személyi kilétét felelőség vállalás hiányában megállapítani nem tudom — elkallódván a fenti irat a rendőrség irattárából, — kénytelen vagyok a nyilvánosság-hoz azon felhívást intézni, hogy aki ezen iratot szerkesztette, a rendőrséghez beadta, vagy be-

adatta, vagy azt elősegítette, alulírt helyen 48 óra alatt annyival inkább jelentkezzen, mivel ellene-etben kénytelen vagyok őt aljas, alattomos, bujkáló rágal-mazónak minősíteni.

Bodrossy Dénes,
Verbőczy-utca 6.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Dacára az óriási ár-emeelkedéseknek, a raktáron levő cipő áruinkat mig a készlet tart, a régi árban árusítjuk. oooooo

Tekintse meg kirakatainkat!

TURUL

cipőgyár Rt.

Debreczen Piac-u. 48.

Eladó

Nzomatató-utca 11-ik számú házaspár udvar. — Ajánlatok

Gaál Sándor H.-bőszörmény, 1632. szám alá küldendők.

STEINER JÓZSEF

ügynökségi iroda

Piac-u. 19. II. emelet.

ajánl:

Emeletes palota legszebb utcájában a városnak eladó. Gyönyörű lakásokkal és kerttel. Egy főúri 6 szobás lakás fürdőszobával azonnal átadó.

Belvárosban szép ház eladó több lakással, egy bolti helyiség szoba konyhával átadó azonnal.

Kut-utcán szép családi ház eladó 5 szoba konyhával, amely lakás 30 napon belül átadható. Italmérés vagy fűszerüzletnek is alkalmas, mert 4 utcára nyílik, kerttel és jó ivó viz. — Az ára 320,000 ezer korona. Nálam lehet a foglalót leadni.

Eladó

Közszükségleti cikket gyártó ipari vállalat joggal. Értekezhetni **Bundi-u. 4. sz.** 1—3 óra között.

DOLLÁR szokol, lei és mindenféle arany és ezüst pénz vétele és eladása

Tőzsdel megbízások. Külföldi kifizetések (Devizák).

RANKAI bankirodája

Debreczen, Degenfeld-tér 8. szám (Kenyérpiac). Telefon szám 209. és Piac-utca 87. szám (Frohner-szálloda). Telefon szám 407.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 1 kor. Szombat, Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szög 2 kor. Vasárnap délután a szavak kizárólagosan lesznek feladva. Vidékre: hirdetés díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalmazottira van szükségük, és **házasvők,** vagy akik ooooooooooooo **házukat el akarják adni,** eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az **„EGYETÉRTÉS”** hirdetési rovatát, mert ott mindent megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

Telelésre szarvasmarhákat vállalok. Cim a kiadóban. 4295

Aranyért

ezüstért budapesti legmagasabb napiárat fizetek, Krámer, Simonffy-utca 17. 3876

Pállinkalövő üstök

mosóüstök beszerezhetőek Mándoki rézművesnél, Arany János-u. 13. Ócska vöröszet veszek 4048

Köszén szobafűtéshez, **Kovács köszén** jó minőségű, **Retorta faszén** ömlesztve és szabadon állandóan kapható **Grünfeldnél,** Csapó 16. Telefon 982.

Aranyat, ezüstit, briliánsat, zálogcédukat vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-u. 2. sz. I. emelet. 4285

Szeplő és májtolt ellen legjobb a Fáy-crém és Fáy-szappan, mely ismét békebeli minőségben kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc Arany egyszaru gyógyszerárában, színház mellett. 4284

Egy szoba, konyha, spejzből álló lakásomat elcserélném. Cim a kiadóban. 4298

Eladó ház!

Alkalmi vétel a Szentanna-u. 36. számú ház, nagy telekkel, többrendbeli lakosztállyal, fűszerüzlettel és korlátolt italmérréssel. Az összes lakosztályok villanyvilágítással ellátva, mindenikhez külön pince és fűskamara. A kerestéptület háta meggett óriási nagy konyhaveteményes kert. Vétel esetén a fűszerüzlet a hozzátartozó 3 szobás lakással 30 napon belül átvehető közös megegyezés alapján. Évi jövedelme 20.000 kor. Bővebbet az egyedüli megbizott: **TARR MIHÁLY** Irodájában, Király-utca 2. szám.

Kereslet

Kocsifényező és sattlek magas fizetéssel felvétetnek. — Neuländer kocsigyár, Erzsébet-u. 28. 4283

Irodlistanő azonnal felvétetik Szilágyási Szeszkereskedésben, Csapó-utca 7. Ajánlat írásban személyesen nyújtandó be. 4289

Egy jobb falusi szobaleány Debreczenben keresztény uri családnál állást keres. Ajánlatokat Ujságboltba, Nyiregyháza kér. 4292

Tejet állandó szállításra keres Borbély Ferenc fűszerüzlet, Vigkedvő Mihály-u. 25. 4297

Pénztárnoknő azonnal felvétetik Szilágyási Szeszkereskedésben, Csapó-utca 7. 4290

Pénztáros-kísaszonny és kiszolgáló segéd felvétetik Arany Bika Dívatházban. 4299

Szabómunkások felvétetnek nagymunkára Söss és Társainál, Piac-utca 26, Gambrius mellett. 4300

Eladás

Egy modern ebédberendezés Darabos-u. 36. sz. alatt eladó. 4272

Eladó egy többrendbeli lakással bíró tehermentes földszintes ház, 3 szoba, fürdőszoba, előszoba, mellékhelyiséggel bíró azonnal beköltözhető lakással. Értekezni lehet Cserepes-utca 8. sz. d. e. 12 óráig. 4282

Eladó Bercsényi-utca 11. sz. modern családi ház, 2 szobás utcai beköltözhető lakással. Értekezhetni ugyanott. 4296

Fényezett hálószobakeladók Weisz Ferenc asztalos műhelyében, Margit-fürdőtelep. Telefon 10-89. 4293

Alkalmi vétel!

Az Árpád-téren egy ház többrendbeli lakással, fűszer- és külön hentesüzlettel.

A Huszár-utcaiban egy ház, közvetlen a honvédszár laktanya háta mögött, 4 szoba, fürdőszoba, konyha, kamara, pince és istállóval. Vétel esetén záros határidőn belül elfoglalható.

Bővebbet: **TARR MIHÁLY** törv. bej. cégtulajdonos általános ügynökségi irodájában, — Király-utca 2-ik szám alatt.